

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การศึกษาประเพณีการทำบุญสลากภัตวัดตากฟ้าพระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์	
ผู้วิจัย	: พระครูนิเวศน์คุณากร (จำรัส พัดเงิน)	
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต(พระพุทธศาสนา)	
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์		
	: พระเทพปริยัติเมธี, ดร.	ปธ.ศ.,กศ.ม.,พธ.ด.,รป.ด.
	: ผศ.ดร.วรกฤต เกื้อนช้าง	ปธ.ศ.,พธ.บ.,ศษ.บ.,กศ.ม.
	: ผศ.อานนท์ เมธีวรฉัตร	ป.ธ.๖,พธ.บ.,ศษ.บ.,กศ.ม.
วันสำเร็จการศึกษา	: เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖	

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเรื่อง “ความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัตวัดตากฟ้าพระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์” มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาประเพณีการทำบุญสลากภัตในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเถรวาท และประเพณีการทำบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อศึกษาความคาดหวังในประเพณีการทำบุญสลากภัตของพุทธบริษัทในสังคมไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อเสนอแนวทางการอนุรักษ์สืบสานประเพณีการทำบุญสลากภัตของวัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ วิธีดำเนินการวิจัยในการศึกษาประเพณีการทำบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง เป็นเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเอง รวบรวมข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่าง ๓๖๕ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และสรุปข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ประเพณีการทำบุญสลากในพระพุทธศาสนาเถรวาท ด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๕-๓๐ ปี มากที่สุดจำนวน ๑๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๔ และอายุตั้งแต่ ๓๖-๔๐ ปี ขึ้นไปมีจำนวน ๒๙ คน น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗.๙๕ ด้านเพศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๙ เพศหญิงน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๑ เกี่ยวกับระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบ

การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๘ อื่นๆ (ไม่ได้เรียน) น้อยที่สุด จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๕ เกี่ยวกับอาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด มีจำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๘ อื่นๆ (เช่นว่างงาน นักบวช) จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๘

ความคาดหวังสูงสุด คือ ด้านภาวนามัย ($\bar{X}=๔.๒๑$) รองลงมาคือ ด้านศีลมั ($\bar{X}=๔.๐๘$) อันดับ ๓ คือ ด้านทานมั ($\bar{X}=๔.๐๒$)

เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ, เพศ, การศึกษา, และอาชีพ, มีความคาดหวังแตกต่างกัน โดยอาศัยตัวแปร ๓ ด้าน ด้านทานมั, ด้านศีลมั, ด้านภาวนามัย เท่านั้นที่มีผลต่อความคาดหวังของพุทธศาสนิกชนต่อประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

แนวทางอนุรักษ์ และสืบสานประเพณีบุญสลากภัต วัดตากฟ้า พระอารามหลวง ควรจัดให้มีการจัดงานประเพณีบุญสลากภัตเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ประเพณีบุญสลากภัตในหลายช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเกิดความสนใจที่จะมาร่วมงานมากขึ้น อีกทั้งมีการให้ความรู้แก่เยาวชนในเรื่องของประวัติความเป็นมาของประเพณีบุญสลากภัต และเป็นการสืบทอดประเพณีที่ดั่งามของพระพุทธศาสนาต่อไป

Thesis Title : A Study Of Making Merit Salakaphat Of Wat Takfa, Royal Temple, in Takfa District, Nakhonsawan Province

Researcher : Phrakru Niweskunakorn (Pad-nguen)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Phrateppariyatmethi Pali IX., M.A., Ph.D.

: Asst.Prof. Dr. Worrakrit Thuenchang Pali IX,B.A., M.A.,Ph.D.

: Asst. Prof. Anond Metheevarachatra Pali VI., B.A,B.Ed., M.Ed.

Date of Graduation : April 2013

Abstract

The purposes of study of Making Merit Salakaphat of Wat Takfa, Royal Temple, in Takfa District, Nakhonsawan Province were on three objects : (1) to study of Making Merit Salakaphat in Buddhist Texts and tradition of Making Merit Salakaphat of Wat Takfa, Royal Temple, in Takfa District, Nakhonsawan Province, (2) to study of expectation of Making Merit Salakaphat of Buddhists in Thai society dividing by personal factor and (3) to present the conservation of the tradition in Making Merit Salakaphat of Wat Takfa, Royal Temple, in Takfa District, Nakhonsawan Province. This research applied Survey Research. The instrument of the study was the questionnaires. The sample of the study was 365 people. The analysis of data used Statistical Package for Social Science. The statistics used Frequency, Percentage, Mean, Standard deviation, t-test, and F-test by One Way ANOVA and Least Significant Difference: LSD.

The results of study are found that: the personal status of person who gave questionnaire age between 25 - 30 year, 49.04 percentages, and the most majority are the male, 69.59 percentages. The education in bachelor's degree level, 30.68 percentages had 112 people and the most majority are general occupation, 26.58 percentages. The expectation of the Buddhists, in the overall view shows that: there are the very expectations in every level, but the topmost expectation is the meritorious action consisting in mental development, the next it is the meritorious

action consisting in observing the precepts and the meritorious action consisting in generosity. When separated the side, generosity, meet that it is in very levels, the observing the precepts is in very levels. The comparison of expectation of Buddhist to tradition of Making Merit Salakaphat of Wat Takfa, Royal Temple, in Takfa District, Nakhonsawan Province dividing by personal factor on age, gender, education and occupation, it shows that there are the difference on statistical significance at .05 in every side, except the side of the observing the precepts about occupation was denied the hypothesis on statistical significance at 0.249. Others admit the hypothesis on statistical significance at .05.

The ways for the conservation and the inheritance of Making Merit Salakaphat should provide Making Merit Salakaphat continuously every year, promote Making Merit Salakaphat in several communication channels to make the people interested in the participation, and give the knowledge to the youth in the history and inheritance of Making Merit Salakaphat in Buddhism continuously.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ ก็ด้วยความอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอ
อนุโมทนาขอบคุณ ผู้เกี่ยวข้องและมีอุปการคุณ ดังนี้

ขอขอบพระคุณ พระเดชพระคุณพระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร.,ประธานคณะกรรมการ ควบคุม
วิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ พระเดชพระคุณพระราชาวงษิรเมธี, ดร., ประธานตรวจสอบวิทยานิพนธ์
ขอเจริญพร ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานนท์ เมธีวรรณตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต
เถื่อนช้าง กรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา เจริญชัย ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยกันตรวจสอบแนะนำและชี้ทาง ให้กับการทำวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปในทิศทางที่
ถูกต้องและครอบคลุมประเด็นที่ทำการศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณและขอบคุณในความกรุณาช่วยเหลือของทุกท่านที่มีส่วนทำให้
วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

คุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาเป็นกตัญญู
กตเวทิตาธรรมแด่มารดา บิดา รวมทั้งบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกๆ ท่านมา ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ขออานุภาพแห่งพระศรีรัตนตรัย จงคุ้มครองปกป้องรักษาท่านผู้มีอุปการคุณทุกท่าน
ที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานวิจัยชิ้นนี้ให้แก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดียิ่ง จงมีแต่ความสุข
ความเจริญ ปราศจากโรคภัยและอันตรายทั้งปวง อนึ่ง หากจะมีคุณประโยชน์ใดๆ อันเกิดจาก
วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอให้ท่านผู้มีอุปการคุณทุกท่านได้รับคุณประโยชน์นั้นๆ โดยทั่วกัน

พระครูนิเวศน์คุณากร (จำรัส พัดเงิน)